

Elysium Nieuwsbrief

Nieuwsbrief van Elysium, de Alumnivereniging Elektrotechniek Universiteit Twente Jaargang 9 Nr. 3 10-11-2003

Bladzijde 2: De resultaten van onze ledenenquête	Bladzijde 3: Geluidsbeheersing volgens dBControl	Bladzijde 5: It's all about communication	Bladzijde 6: Soft skills voor inter- nationale studenten bij EL	Bladzijde 9: Wat is er loos met werkeloos?
--	--	---	---	--

Woordje van de voorzitter

Beste Elysianen,

De zomer is de tijd waarin Elysium traditioneel iets minder actief is, maar daar was deze zomer toch een kleine uitzondering op. Jeroen Meuleman, onze penningmeester heeft deze periode namelijk gebruikt om de ledenenquête te organiseren en de resultaten uit te werken. Hijzelf heeft een korte samenvatting van de resultaten in deze nieuwsbrief geplaatst, maar ik geef hier een paar concrete actiepunten die wij op korte termijn gaan aanpakken. Wij gaan proberen activiteiten "op locatie" (buiten de UT) te organiseren en wel op strategische plekken, zodat we wellicht ook de mensen kunnen verwelkomen die de UT erg ver weg vinden. De eerste uit deze reeks wordt eind mei georganiseerd. Samen met de faculteitsdag in maart a.s. en de najaarsactiviteit in november 2004 leidt dat tot een druk volgend jaar.

Het is het bestuur overigens gebleken dat Elysium op 12 november 1994 is opgericht en wij zullen daarom de najaarsactiviteit 2004 uitbreiden tot een lustrumviering, compleet met een papieren lustrumboek.

Een tweede goed voornemen dat wij aan de enquête ontleen is dat we een nieuwe hopelijk betere poging gaan ondernemen om een vernieuwde WEB-site van de grond te krijgen. Deze WEB-site moet een efficiëntere communicatie met de leden mogelijk maken, die hopelijk ook iets goedkoper gaat. De portokosten reizen momenteel namelijk de pan uit.

Tenslotte maak ik hierbij van de gelegenheid gebruik u erop te wijzen dat de a.s. najaarsactiviteit, de Leden voor Ledendag is uitgesteld tot zaterdag 22 november a.s. Dit om organisatorische redenen. Elders in deze nieuwsbrief treft u een aankondiging met een voorlopig programma aan.

*M.vr.gr.,
Maarten Korsten*

Najaarsdag

Zaterdag 22 november 2003

Thema: 'Leden voor Leden'

Programma:

- Ontvangst met koffie
- Demonstraties en voordrachten
- Borrel en diner

Meer informatie is te vinden op:

<http://elysium.utwente.nl>
(vanaf nu zonder password!)

'Leden voor leden' dag 2003

In ogenschijnlijk kleine zaken kan toch heel veel ontwerpinspanning steken. Het maakt geen verschil of dit, zoals vorig jaar getoond werd, een pace maker is of een schakelaar met explosiebeveiliging. Het resultaat van die inspanning mag heus wel eens aan de (oud-) medewerkers en de huidige studenten van EL getoond worden.!

Net als vorig jaar biedt Elysium op de ‘leden-voor-leden’ dag haar leden de gelegenheid zich te presenteren met een voordracht of een demonstratie van bijvoorbeeld een apparaat of een opstelling. Toen sloot deze dag aan bij een gebeurtenis die veel opschudding veroorzaakte: de sluiting van Ericsson. Elysium bood de leden onder hen op deze dag de gelegenheid zich met hun enthousiasme en kennis te presenteren. Inmiddels hebben de meeste Ericssoners weer een baan gevonden. Hoeveel de ‘leden-voor-leden’ dag hieraan heeft bijgedragen is niet direct duidelijk te maken. Maar je kan zelf vaststellen welke mogelijkheden deze dag biedt door zelf bij dit evenement aanwezig te zijn.

Het programma is hetzelfde als vorig jaar: Om 13:00 starten we het opbouwen van de demonstraties waarbij er soep met broodjes wordt uitgedeeld. Om 14:00 beginnen de tafeldemonstraties. Drie uur bleek vorig jaar aan de korte kant te zijn. Maar ook dit jaar begint de borrel in de Tombe toch echt om 17:00. Om 18:30 is het diner die de dag afsluit.

De verschijningsdatum van deze Nieuwsbrief is aangepast aan de datum van deze dag. Toen de kopij sloot waren de volgende aanmeldingen bekend:

Leon Abelman; werkzaam bij MESA presenteert het onderwerp data opslag.

Tim Blömer werkzaam bij Proftech

Jaap Dekker werkzaam bij Thales

Gert Kleissen werkzaam bij 3T toont de door hen ontwikkelde elektrische fiets.

Eddy Luursema werkzaam bij de Hogeschool Arnhem/Nijmegen houdt een sotwarepresentatie.

Marco Warnier werkzaam bij LogicaCMG toont hun project Mobilhealth.

Volkert Zeijlemaker werkzaam bij Medtronic toont onder meer defibrilatoren.

Voorgaande keren ontstonden bij alle demonstraties verhitte discussies met technisch geïnteresseerde studiegenoten en oud-medewerkers. Dit jaar zal het niet

anders zijn. De foto's geven een impressie van de vorige leden-voor-leden dag.

Je kan je nog steeds opgeven voor deelname aan deze dag, maar je moet wel snel zijn!. Gebruik hiervoor het kaartje uit de uitnodigingsbrief of stuur een mailtje aan Petie Oldenburger:

Geef wel even aan of je wel of niet aan het diner deelneemt.

Arthur Bouvy

Zitten we op de juiste koers?

Resultaten van de leden enquête 2003

Afgelopen zomer heeft Elysium een enquête gehouden onder de circa 390 leden van de vereniging. Na bijna 10 jaar alumni werk vond het bestuur het nodig om de leden te raadplegen over de koers die de vereniging vaart. Alhoewel Elysium het ‘goed doet’ – het ledental is respectabel en de belangstelling voor activiteiten is bemoedigend, is stilstand achteruitgang ... en bovendien zijn we het onderzoeken nog niet verleerd.

De alumni – en daar behoort u als lezer ook toe, vormen een grote groep onder de ‘stakeholders’ van de Universiteit Twente en de opleiding Elektrotechniek. Het is niet voor niets dat de afdeling Elektrotechniek ieder jaar opnieuw de activiteiten van Elysium financieel ondersteunt. En het belang van deze relatie, of in ieder geval de interesse in elkaar, is wederzijds. Tenminste, zo vertelt ons de enquête. Het contact met de bekenden van de opleiding wordt door u als belangrijkste toegevoegde waarde van de vereniging aangemerkt, op de voet gevolgd door de mogelijkheden tot het leggen van nieuwe contacten, het uitwisselen van ervaringen en de contacten met de UT en de eigen opleiding. Sterker nog, velen van u vinden dat we hier nog wel een schepje bovenop mogen doen. Netwerken, is het adagium.

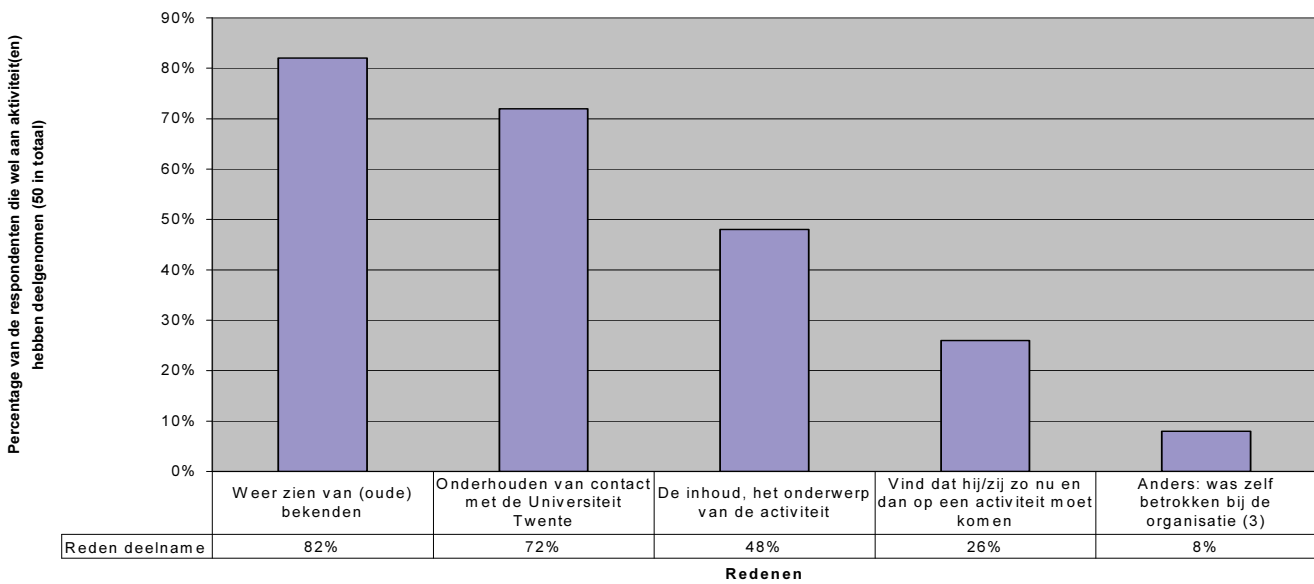
Terug naar de enquête, waarvan u overigens de details rustig kunt nalezen op het web: elysium.utwente.nl 68 leden hebben de enquête beantwoord en geretourneerd. Daaronder waren ook 18 leden die nog nooit aan een activiteit hebben deelgenomen, maar het wel van belang vonden om hun mening over de vereniging met ons te delen. Dank aan een ieder die heeft meegewerkt!!

De respondenten komen uit bijna alle ‘jaargangen’, met het zwaartepunt in de periode 1980 tot 1995.

Een korte impressie van uw interesse in Elysium: 89 % leest de nieuwsbrief regelmatig, 74% heeft in ieder geval één of meerdere keren een Elysium activiteit bezocht en 26% heeft nog nooit aan een activiteit deelgenomen maar leest wel de nieuwsbrief. Een minpunt: ons enige elektronische medium, de website, wordt niet of nauwelijks bezocht.

Speciaal voor lezers die nog nooit aan een faculteitsdag of najaarsactiviteit hebben deelgenomen: 80% van de leden die wel eens op een activiteit zijn geweest raden het anderen aan om ook eens te gaan. Doen, dus !!!

Redenen deelname activiteit

Dan was daar natuurlijk ook de vraag: wat kan er beter? Gelukkig namen velen van u de moeite om daar even over na te denken en vervolgens een lijst(je) aan suggesties terug te sturen. Enkele van de meeste genoemde ideeën voor verbetering (of behoud van):

1. Organiseer niet alle activiteiten op de UT. Voor sommige leden is dat een belemmering om te komen. Velen van ons wonen en werken niet meer in Twente en stellen het op prijs als er ook activiteiten in de eigen regio plaats vinden. Het bestuur neemt deze suggestie mee in het programma voor 2004.
2. Dit houdt ook verband met het volgende punt: hoe meer leden er naar activiteiten komen, hoe meer mogelijkheden er zijn om te netwerken (of om gewoon eens bij te kletsen). Velen van u vinden dit belangrijk en enkelen van u gaven aan dat dit echt beter moet. Nu laten we ons met ons allen niet naar een bijeenkomst 'sturen' – en dat is maar goed ook – maar het punt raakt wel meteen aan de kern van de vereniging. Voor het bestuur dus aanleiding om hier speciale aandacht aan te besteden.
3. In het verlengde hiervan ligt ook uw wens om in de nieuwsbrief artikelen te (blijven) kunnen lezen die gaan over de belevenissen van andere alumni, bij voorkeur geschreven door alumni. Aan u de pen, zou ik zeggen. De redactie van de nieuwsbrief zal u uitnodigen uw bijdrage te leveren – en dat hoeft echt niet perse te gaan over uw werk of vakspecialisme (maar dat mag natuurlijk wel).
4. Verder, daar we ieder jaar weer veel geld uitgeven aan het verzenden van allerhande informatie, uitnodigingen en nieuwsbrieven, stelden we de vraag of u deze ook elektronisch zou willen ontvangen. Het resultaat is bemoedigend: slechts 26% ontvangt het liever per post, de rest maakt het niet uit of ontvangt het liever op elektronische wijze. Electronic publishing zal daarom serieuze aandacht krijgen inclusief de website.

Ook zullen we naar aanleiding van de antwoorden in de enquête onderzoeken hoe we voor de alumni concreet kennis en informatie beschikbaar kunnen maken via de (UT-)bibliotheek. Een deel van u heeft daarin interesse en is bereid daar, eventueel, voor te betalen.

Tenslotte, deze leden enquête was ook een beetje een experiment. Wat het bestuur betreft met positief resultaat, gezien de vele reacties. Want daar ging het eigenlijk om – om u, en uw mening.

Mocht u nu naar aanleiding van dit verhaaltje aandrang voelen om te reageren – doen. Hoe meer opinie en discussie, hoe beter. Dat houdt niet alleen het leven in de brouwerij, maar het houdt ons, de alumni, ook scherp.

Jeroen Meuleman

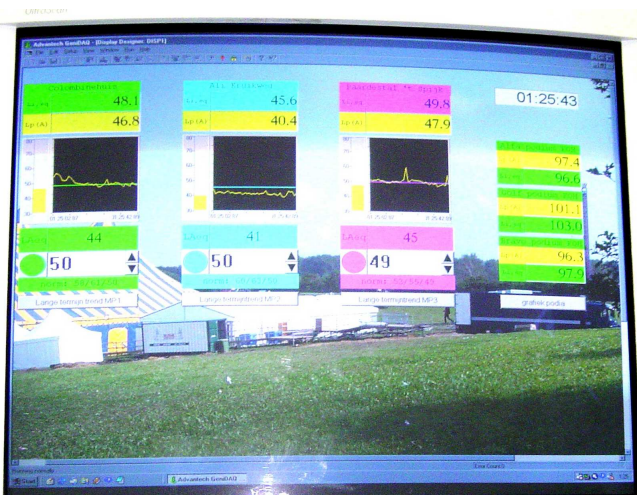
Geluidsbeheersing volgens 'dB Control'

Alumnus M. Kok gaat al een paar jaar graag naar het Lowlands-festival. Een doorsnee festivalbezoeker is hij niet: Kok gaat ernaartoe om de geluidsoverlast binnen de perken te houden. Met een methode van geluidbeheersing die uniek is en eind september al de aandacht trok van technologietijdschrift De Ingenieur. Speciaal voor de Elysium Nieuwsbrief vertelt hij meer over de bijzondere methode van zijn bedrijf 'dB Control'.

De geluidsmetingen bij Lowlands zijn begonnen in 1998. Vanuit het adviesbureau in Amsterdam, waar ik toen nog werkte, leverde ik de geluidsmetapparatuur en het meetrapport. De apparatuur bestond uit een notebook gekoppeld aan een GSM telefoon. Gelukkig werkte dat toen goed. De organisatie was blij met het resultaat: door in te loggen op de notebook was snel het geluidsniveau in de

omgeving te zien: voorwaarde voor de vergunning. Het jaar daarop kwamen er steeds meer GSM's: de bereikbaarheid werd slechter. Ook moest het meetpunt per dag verplaatst worden vanwege veranderende windrichting. Volgens het meetvoorschrift mag er alleen met 'wind mee' gemeten worden, daar wordt dan wel een correctie op toegepast. Mijn compagnon, die destijds de praktische geluidsbeheersing op het festival terrein verzorgde, heeft in 2001 het bedrijf dB Control opgericht. Sindsdien is er flink geïnvesteerd in apparatuur. Onze samenwerking is uniek te noemen, niet alleen omdat we elkaar aanvullen maar ook omdat we dezelfde visie hebben. Wij hebben een goed idee over hoe we een groot evenement met meer dan drie podia kunnen beheersen qua geluidsuitstraling naar de omgeving. En het blijkt nog te werken ook!

De techniek die we gebruiken is niet echt spectaculair. We samplen de uitlezing van de geluidsniveaumeter met een RS485 convertor. De kastjes van Advantech die we daarvoor gebruiken, komen uit de hoek van de industriële automatisering. Het meetsignaal wordt via een RS-485 zender op een centrale computer zichtbaar gemaakt. De zender werkt op 869 MHz, een vrij frequentiegebied dat

voornamelijk voor metadata wordt gebruikt. Op deze manier kunnen we drie meetpunten, onder een onderlinge hoek van 120 graden, in de omgeving bij woningen plaatsen tot een afstand van circa 1500 meter (de 'buitenring'). De resultaten van de geluidsmetingen worden allemaal gelogd op de centrale PC. Dit levert een schat aan informatie op die we in de toekomst kunnen gebruiken. We houden permanent de weersomstandigheden in de gaten. Verandering in windrichting en windsnelheid zouden immers binnen 10 minuten voor een overschrijding op een ander meetpunt kunnen zorgen.

Integraal netwerk

Voor het festivalterrein zelf (de 'binnenring') hebben we drie meetpunten bij de belangrijkste podia. Dit zijn de podia die of het grootste zijn of tot diep in de nacht doorgaan. Momenteel verbinden we de RS-485 modules nog met een draad. Ondanks het verouderde RS-485 protocol werkt dit feilloos, we hebben een voorbeeld gehad van 10 verschillende kabels van elk 100 meter en het werkte feilloos! We wachten nog op een integraal netwerk

op dit soort evenementen, waar we gewoon op kunnen 'inprikken'. Maar niet iedereen van het licht, het geluid, de catering en de security is het eens over de standaard en de kosten, vandaar dat het nog even duurt.

We zijn nog wel op zoek naar een geschikte datatransmissie (draadloos) voor afstanden van 100 tot 400 meter. Dit is geen eenvoudige opgave. Met alle op het festival terrein werkende zenders (mobilifoons brandweer, politie, GG& GD, portfoons organisatie en artiestenzenders) is er veel storing. Wat op een gemiddeld kantoor goed werkt, zal op Lowlands hopeloos falen, zo is onze ervaring. Zo hadden we vorig jaar een paar jongens op bezoek die een RS-485 verbinding op 2.4 GHz kwamen uitproberen, met tevens een audioverbinding. Helaas, bij het experiment kwamen ze niet verder dan 100 meter. Op zo'n festival gaat alles gewoon door, met of zonder jouw hulp en je krijgt ongeveer een half uur voor vervangend materiaal of iets dergelijks, daarna is het exit. En als je goed werkt levert, dan mag je blijven. Wel iets anders dus dan rustig nadenken over een concept adviesrapport.

Nederlandse regelzucht?

Waar onze meettechniek door een gemiddelde EL-er zo kan worden nagebouwd (met een stapel euro's!) is het concept van geluidsbeheersing uniek te noemen. Er is ons geen ander bedrijf ter wereld bekend die een groot evenement op een dergelijke manier kan beheersen qua geluid. Hoewel het typisch Nederlands lijkt om een festival te reguleren zien we ook in andere landen geluidsnormen voor livemuziek verschijnen. De situatie in Engeland, Frankrijk, Duitsland en België wijkt eigenlijk niet zoveel af van Nederland op dat gebied.

De bijsturing van het geluid (daar gaat het uiteindelijk om) vergt nogal wat overleg. Allereerst berekenen we vooraf wat de geluidsnorm bij elk podium moet gaan worden; we gaan er vanuit dat de geluidsnorm bij de burens opgegeven wordt door de gemeente. De norm voor elk podium heeft te maken met het tijdstip van de dag, avond of nachtperiode. Ook kijken we naar het programma, het aantal kilowatts aan geluidsinstallatie en de locatie ten opzichte van woning. Daarbij is de richting van het podium belangrijk. Uit testmetingen in het veld is ons gebleken dat er tot 20 dB(A) verschil kan zijn in de voor- en achterwaartse richting.

Leuke matrix

We bestuderen ook vooraf het muziekprogramma. Het heeft een paar jaar geduurd maar nu is het bij Lowlands

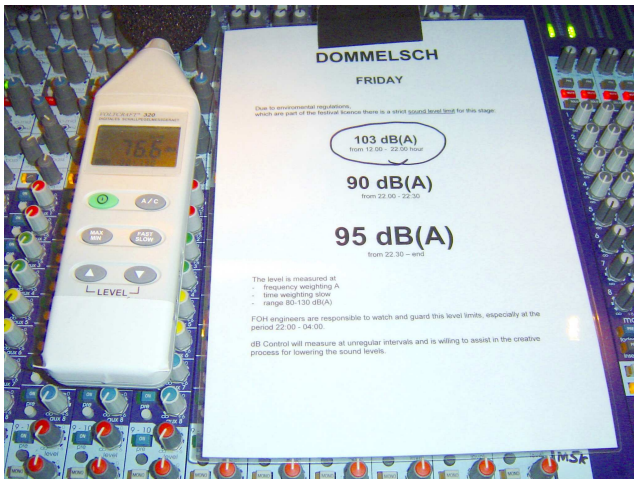
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	01	02
update 21/08/02	SCALA	LOWLANDS ALL STARS	JUNKIE XL	INCUBUS	KORN	ALPHA DJ'S BOBIN & HENRI									
FACE TOMORROW	PETER PAN SPEEDROCK	TRUST COMPANY	THE BEES	OZARK HENRY	DISTORBED DISCO	PROJECT PITCHFORK	DISTORBED DISCO	VNY NATION	DISTORBED DISCO feat. DJ XXX (Copenhagen), DJ XXX (Londen), DJ XXX (Londen) & DJ Hertz (Gronin)						
KIRSTEN															
AIDA BAY	ENKOVA	GENOMES IMPERFECTS	BONGO MAFFIN	GENOMES IMPERFECTS	BEEF	STALAGE DURING CHANGE	SARAN SUPA CREW	HEAVENLY IMPULSE	MODULIN ROUTE						
MC LADY B & BRUCE VS X CALIFORNIA	AFIURA	D-MONICA	DEF JAY presents MR LILY, EL-P, RUBIO	D-MONICA	TEMPLE OF SOUND	[MAD]ED	ZUCO 103	[MAD]ED	L-DOPA	THE OTHERS					
COBER	SEAN MARCO	SILK STROM	THE BROTHERHOOD	THE BROTHERHOOD	THE BROTHERHOOD	THE BROTHERHOOD	THE BROTHERHOOD	THE BROTHERHOOD	THE BROTHERHOOD	THE BROTHERHOOD					
06:30 LABRACK LIVE 02:15 RICHARD >>>															
0CHTEND MEDITATIE	RADAR & DOUBLE J	ALICE ROSE	RADAR & DOUBLE J	GONZALES	RADAR & DOUBLE J	SPLODGING PLASTIK	RADAR & DOUBLE J	ONE CENT	RADAR & DOUBLE J	BOOTLX	RADAR >>>				
BROTHERHOOD (PENSIOENWERSHOP)	D-RASHID feat. ANDRIE RUSSO														
PAULI ORKEST: PUNK ORCHESTRA	DE VLAAMSE PANTERS	GRAND PINKIE	DE STROPSHOW	DE STROPSHOW	DE STROPSHOW	DE STROPSHOW	DE STROPSHOW	DE STROPSHOW	DE STROPSHOW	DE STROPSHOW					
TIVOLI WRITERS BLOCK	HOLLANDIA	THEATER	THEATER	DOOD PAARD	DELFTS BLOK	DE CONNEX	GUDDO WILHELM	DE CONNEX	AUSTIN POWERS IN GOLDENGLORIE	MULHOLLAND DRIVE					

zover dat de luidste tenten om- en om programmeren, dat wil zeggen als het ene podium stil is (pauze, ombouwen) dan heeft het andere podium een live-band en andersom. Dit kun je natuurlijk voor 10 podia en 3 ontvangers (leuke matrix) uitwerken en dan van 12:00 tot 04:00 uur per tijdvak van 15 minuten voor 3 dagen! Met een spreadsheet en de berekende of gemeten overdrachtsfunctie van bron naar ontvanger kun je dus vooraf de geluidsniveaus in de omgeving voorspellen gedurende het gehele festival.

Bij een eventuele naderende overschrijding van het geluidsniveau kijken we op welk meetpunt dit is en welke bron er eventueel verantwoordelijk is. Via onze mannetjes in het veld weten we wat er bij welk podium speelt. We kunnen ze dan razendsnel naar een bepaalde tent sturen en vervolgens vertellen ze aan de geluidstechnicus dat het iets zachter moet. Deze geluidstechnicus is vooraf door dB Control op de hoogte gesteld van de geluidsbeheersing. Omdat wij ook de taal van de geluidstechnicus spreken weten we feilloos welke woorden we wel en niet moeten gebruiken. Ze willen ook volgend jaar weer werk hebben: het mag niet aan hen liggen dat de vergunning wordt ingetrokken.

Spannend

Daarnaast communiceren we nog veel meer. Met de organisatie, die meestal onze opdrachtgever is. Met de contactpersoon van de gemeente die ons werk controleert en op ons officiële meetrapport wacht. Met de eigenaar van de hal of de grond, die graag volgend jaar weer een evenement wil. Met de burens, die het meestal wel best vinden maar toch alles willen weten. We hebben binnenkort weer een grote meting in het buitenland. Spannend, want het gaat om grote belangen voor de

organisatie en de eigenaar van het hallencomplex.

Voor de toekomst zien we het uitbreiden van onze klantenkring als voornaamste bezigheid. Daarnaast zijn we continu bezig met onze kennis te vergroten en het verbeteren van de apparatuur wat moet leiden tot het verkorten van de opbouwtijd bij een evenement. Ook hopen we in 2004 te starten met een samenwerking met de TU Eindhoven op het gebied van meettechnieken voor geluidsoverdracht in de openlucht (zie o.a. www.acoustics-engineering.com).

Voorafgaand aan het Lowlands festival drinken we nog wel eens een biertje met de Enschede ploeg die daar volop aanwezig is. Kortom: een buitengewoon leuke bezigheid, dat geluidsbeheersing. Helaas is het nog niet voldoende om fulltime van te bestaan. Maar goed, daarnaast ben ik nog steeds 'gewoon' akoestisch adviseur en kan ik mijn lol op met de MBA studie die ik net begonnen ben in Zeist.

Ir. M.A. Kok, EL 1985-1991

Voor meer informatie: www.dbcontrol.nl

It's all about communication(2)

Ook El alumni komen in het buitenland soms voor vreemde situaties te staan. Een gebrek aan soft-skills? Elke schrijft in haar column over haar ervaringen dit voorjaar in China. Dit is haar tweede bijdrage over dit onderwerp.

Wie heeft het niet ook eens meegemaakt: je bent in het buitenland en vraagt aan iemand iets of probeert hem of haar vriendelijk ergens mee te helpen, en dan reageert die persoon op een volstrekt onverwachte wijze. Gebeurt dit door een gebrek aan talenkennis of is er nog iets anders aan de hand?

Afgelopen voorjaar was ik China en heb ik zo weer het een en ander ervaren.

China is de afgelopen jaren erg veranderd. In de hoofdstad Beijing maakt het oude China snel plaats voor het nieuwe. De ene na de andere woonwijk in het centrum moet eraan geloven. Zodra de bulldozers hun opruimingswerk hebben gedaan, staan de hijskranen voor de opbouwfase al op het terrein. Binnen 'no time' worden moderne kantorenblokken, luxe winkelcentra of dure koopflats uit de grond gestampt. Het bouwen gaat maar voort, dag in dag uit, nacht in nacht uit. Beijing wil zich in 2008, als daar voor het eerst in de geschiedenis de Olympische Spelen worden gehouden, als moderne wereldstad profileren. Wie de stad nu bezoekt weet, het zeker: dat gaat lukken.

Ik heb Beijing ervaren als een stad vol tegenstellingen. De oude vervallen woningen staan op nog geen steenworp afstand van alle nieuwbouw die wordt opgetrokken. In de bevolking van Beijing worden deze tegenstellingen ook zichtbaar. De ene helft van de bevolking ontwikkelt zichzelf tot de nieuwe middenstand en is welvarend en goed onderricht, terwijl de andere helft van de bevolking het groeitempo niet kan bijhouden. Deze laatste groep heeft dan ook een zeer lage levensstandaard.

In de communicatie met de inwoners van Beijing zijn de tegenstellingen tussen het 'oude' en het 'nieuwe' China ook goed zichtbaar. Aan de ene kant onderhandel je over de prijs van een shirtje met een Chinees die zich echt niet de kaas van het brood laat eten en aan de andere kant heb je

op je werk een paar Chinese collega's die wel zeer afwachtend zijn.

Ik vond op het web een stukje dat het Chinese gedrag mijns inziens goed beschrijft:

In het openbaar lijken Chinezen bijzonder lomp en onnadenkend met elkaar om te gaan, maar dat is slechts onze Westerse blik. In een land met een schier oneindig aantal inwoners, zo dicht opeen gepakt dat de straten soms wel geplaveid lijken te zijn met zwarte hoofden, is beleefdheid in het openbaar naar het tweede plan verhuisd. Wil je ergens komen dan zul je voor moeten dringen, dan zul je je elleboog in iemands maag moeten planten of op iemands tenen moeten gaan staan. Slechts wanneer het werkelijk de spuigaten uitloopt zal men er opmerkingen over maken. Er bestaat een 'buitenwereld' waarin je je staande moet zien te houden en voor je plekje moet vechten en een 'binnenwereld' van familie, vrienden en bekenden. Die binnenwereld is de basis van waaruit je de wereld veroverd en het netwerk van familie, vrienden en bekenden wordt gekoesterd. Vriendschappen tussen en met Chinezen houden stand door dik en dun en netwerken worden goed onderhouden.

Chinezen zijn altijd gewend geweest aan een strikte hiërarchie binnen hun samenleving die op een zeer strikte wijze werd afgedwongen, zowel in de feodale samenleving als in de moderne historie van de Volksrepubliek. Eigen initiatief werd rigoureuus de kop ingedrukt en degenen die de slogan van Mao 'Laat honderd bloemen bloeien, laat honderd denkrichtingen opbloeien' wat al te serieus namen belandden in heropvoedingskampen.

Berusting in de bestaande situatie is dan ook diep geworteld. Gaat het je voor de wind, geniet dan van het geluk zolang als het duurt, zit alles je tegen, accepteer je lot en hoop dat het tij zich spoedig zal keren.

Al met al heb ik weer veel nieuwe en waardevolle ervaringen opgedaan dit voorjaar. Ik hoop dat, met dit stukje, ik jullie enigszins heb laten delen in mijn ervaringen.

En.. beschrijvingen van de eigen ervaringen van de lezers van deze column zijn nog steeds zeer welkom bij de redactie van de nieuwsbrief.

Elke Vosman-Laarhuis

Soft skills voor internationale studenten bij EL

Sommige van de internationale master's studenten bij EL krijgen een training in *soft skills*: presenteren, samenwerken, systematiek van onderzoeken en ontwerpen, aanpassing aan onze cultuur. In dit stukje gaat Henk Vos in op de vragen: **Waarom doen we dat? Hoe gaat het? Wat levert het op?**

Voor 1990 bestond het praktisch werk in de opleiding EL uit practica bij vakken, stages en afstudeeropdrachten. Uit enquêtes bij afgestudeerden en hun werkgevers bleek

echter dat een aantal vaardigheden te weinig was geoefend terwijl daar grote behoefte aan bestond: de zogenaamde soft skills, waaronder algemene ontwerpvaardigheden. Daarom zijn er vanaf 1991 verschillende vormen van ontwerpprojecten in het curriculum ingevoerd.

Dit heeft ook consequenties voor onze internationale studenten. Die hebben we vanaf het cursusjaar 2000/2001. Op dit moment bestaan er zeven Internationale Master opleidingen bij Elektrotechniek:

1. [*Microsystems and Microelectronics*](#),
2. [*Telecommunication and Networks*](#),
3. [*Measurement and Control Engineering*](#),
4. [*Embedded System Design*](#),
5. [*Biomedical Engineering*](#),
6. [*Nanotechnology*](#), en
7. [*Mechatronics*](#).

Onze internationale studenten worden geacht een min of meer equivalente ervaring te hebben als de reguliere studenten.

De internationale studenten die te weinig project-, samenwerkings- en researchervaring hebben, krijgen daarom een 'Individual Project' te doen. Dit is een individuele opdracht van tien studiepunten in een researchgroep, gekoppeld aan een methodische training van vijf studiepunten voor de soft skills: methodiek van onderzoek en ontwerpen, presenteren, samenwerken in een team, projectmatig werken, en aanpassing aan de eisen die men hier stelt (culturele adaptatie).

De studenten werken in deze training in groepen aan opdrachten die ze projectmatig moeten aanpakken. In het eerste project krijgen ze de opdracht om een wetenschappelijk onderzoek uit te voeren naar de competenties die van een ingenieur gevraagd worden. Dit geeft de gelegenheid om aandacht te besteden aan het schrijven van een projectvoorstel inclusief planning, en aan het schrijven van een rapport over de resultaten en de uitvoering van het plan. Tevens vindt discussie plaats over de criteria voor een 'wetenschappelijk' onderzoek.

Hiernaast zoomen de studenten in op de competenties die zij graag zouden willen verbeteren. Daartoe worden verschillende zelftests afgenomen over hun bestaande competenties zoals leerstijlen, persoonlijke efficiëntie en teamrollen. Aan de hand van hun wensen stellen ze een persoonlijk ontwikkelingsplan op. Hierbij wordt aandacht besteed aan de manier waarop je een competentie, of een aspect ervan, zelf aantoonbaar kunt trainen.

Na het eerste project hebben de studenten een idee hoe ze een projectvoorstel moeten schrijven voor hun individueel research project dat parallel loopt aan de training. Naast de presentatie van dit research-projectvoorstel werken ze, in groepjes, aan een presentatie over de criteria voor een goede mondelinge presentatie. Via presentaties over de voortgang van hun research, een posterpresentatie, een try-

out en hun eindpresentatie leren ze het gebruik van een bord, overhead sheets, een poster of Power Point, en nemen ze kennis van andere stijlen van presentatie en andere soorten onderzoek.

Discussies over de ontwikkeling van de probleemstellingen en de structuur van de onderzoeken leiden tot inzicht in de methodiek van onderzoek in het algemeen. Ook schriftelijke rapportages en verslaglegging spelen hierbij een rol. Uiteraard gebeurt deze training in nauw overleg met de docenten die de research begeleiden. Tenslotte zijn er diverse speciale teamopdrachten teamrollen te kunnen oefenen en waarnemen en de invloed daarvan op het teamwerk te kunnen nagaan.

De resultaten wijzen uit dat studenten een onvoldoende kunnen halen voor de methodische training en tegelijk een voldoende voor het research werk, maar ook het omgekeerde komt voor. De studenten vinden de training over het algemeen intensief en waardevol. De researchgroepen vinden het prima dat de studenten vroeg aan het werk gezet worden: anders zou de deadline voor de eindpresentatie over het algemeen niet gehaald zijn.

*Henk Vos, docent methodologische training, Bureau Opleidings Directeur EL
email: H.Vos@el.utwente.nl*

Een nieuw bestaan op Drienerlose bodem

Toen Rajan Srinivasan in 2001 het Zuid-Indiase Bangalore verliet voor een baan op de UT, besloten zijn vrouw en kinderen hem te vergezellen. Inmiddels doceert vader elektrotechniek, doen dochters Ramya en Priyanka beiden een Nederlandstalige bachelor en volgt moeder Nederlandse les. 'Het was een grote stap voor ons allemaal.'

Hollands herfstweer. Windvlagen, regenbuien, een grijze lucht en overal gele, rode en bruine bladeren. Wandelaars en fietsers op de campus dragen praktische windjacks en houden ervaren hun klapperende paraplu's in de lucht. De familie Srinivasan vindt het maar niks. In hun huis aan de Drienerbeeklaan draait de kachel overuren en duikt moeder Bharati comfortabel weg in een grote omslagdoek. De twee fietsen die heel Hollands voor het huis staan geparkeerd, worden met het koude weer maar mondjesmaat gebruikt.

Het echtpaar Srinivasan kocht het huis in 2003, de beide dochters wonen aan de Witbreuksweg. De jongste, Priyanka (20), is voor het interview naar het ouderlijk huis gekomen. Dochter Ramya (22) heeft het te druk. 'Ze werkt aan haar eindproject', vertelt moeder Bharati trots terwijl ze koffie schenkt en warme appeltaart serveert. 'Over twee maanden wil ze klaar zijn met de bachelor.'

Het is vrij opmerkelijk, een voltallig gezin met volwassen kinderen, dat zich achtduizend kilometer verderop vestigt. Maar voor de Srinivasans was het uitgesloten dat pa en ma

alleen zouden gaan. 'We zijn een familie', zegt vader Srinivasan met nadruk. 'Bovendien konden Ramya en Priyanka niet in hun eigen onderhoud voorzien. Ze studeren immers nog.'

Rajan heeft bij EL een vaste baan. 'Ik werkte in India op het ministerie van Defensie als *defence-scientist*. In die hoedanigheid heb ik de UT enkele malen bezocht. Op een gegeven moment boden ze me een baan aan bij de afdeling Elektrotechniek. Omdat ik verlangde naar een academisch werkklimaat heb ik de baan als docent en researcher geaccepteerd.'

Dat ging niet zonder slag of stoot. In India werd er met het thuisfront lang en breed over gesproken. 'A big decision', zegt Bharati zachtjes. Priyanka moest haar middelbare school nog afmaken en was net toegelaten tot een goede universiteit terwijl Ramya al midden in een opleiding Elektrotechniek zat. En ook het aanvragen van visa bezorgde de familie kopzorgen. Rajan: 'Priyanka was nog geen 18. Zij hoorde volgens Nederlands recht dus nog bij het gezin en kon probleemloos mee. Maar Ramya was 19, zij werd beschouwd als zelfstandig. Maar dat was ze natuurlijk nog helemaal niet.' Bharati: 'Ik ben samen met Ramya in India achtergebleven totdat ze in maart 2002 een studentenvisum kreeg.' Rajan: 'Het was een hele strijd.' Wil er nog iets aan toevoegen, maar bedenkt zich. 'Het is nu allemaal achter ons', zegt hij dan.

Aan de Nederlandse cultuur is de familie inmiddels gewend. 'Alleen het weer en de taal, hé', lacht Bharati vanonder haar omslagdoek. Bharati, een gediplomeerd onderwijzeres en biologe, volgt dagelijks Nederlandse les op het ROC in Enschede. 'Of ik nog werkzal vinden? Ik ben al 51, dus ik denk het niet. Maar ik zou het erg graag willen.'

'Het werk is fantastisch en we wonen hier prachtig', zegt Rajan. 'Met de cultuur heb ik geen problemen, ik heb geen identiteitsprobleem. Ik ben 100 procent Indiaas en dat blijf ik. *I know who I am.*'

De twee dochters maakten zich de taal in een paar maanden eigen. 'Ik heb wekenlang in het talenpraktikum gezeten', verzucht Priyanka die nu in het tweede jaar van haar WB-bachelor zit. 'De lessen kan ik inmiddels goed volgen, maar in projectgroepen blijft het moeilijk communiceren. Gelukkig is veel literatuur in het Engels.' Voordat ze kon beginnen moest ze twee examens doen, Nederlands als tweede taal en een toelatingsexamen. Rajan: 'Het is vrij zeldzaam wat mijn dochters doen. De meeste buitenlandse studenten volgen een Engelstalige master. Maar Ramya en Priyanka moesten eerst de bachelor nog doen.'

Rajan verwacht veel van zijn dochters. 'Misschien studeert Priyanka over een paar jaar cum laude af', zegt hij. Priyanka lacht eens. Vader en dochter vinden Indiase studenten fanatieker en gemotiveerder dan Nederlandse. 'Wij komen uit een van de armste landen ter wereld', zegt Rajan. 'Onderwijs is de manier om daar uit te komen. Waarom zou je niet proberen daar zoveel mogelijk uit te halen?'

Moeder: 'In India is de competitie heel groot. Je mag blij zijn dat je op een gerenommeerd college wordt toegelaten. Daarvoor moet je zorgen dat je bij de top zit.'

Vader: 'Hier in Nederland wordt het studenten ook wel erg gemakkelijk gemaakt, vind ik. De studenten zijn daardoor een beetje lui. Maar ze zijn ook eerlijk en oprecht. *Lazy and sincere*. Je moet ze een beetje pushen.'

Het gezin woonde al eerder in het buitenland. Eind jaren tachtig zaten ze in Amerika, in Syracuse. Rajan: 'Ik vond de Amerikaanse cultuur niet zo leuk. Ik was altijd gestressed. Hier in Nederland voel ik me zo relaxed. Ik vind de mensen ook helemaal niet gereserveerd, zoals je vaak hoort.'
Moeder: 'Ze zijn juist erg aardig.'

Voor wat betreft de toekomst staat niets vast. Rajan: 'Ik heb een vaste baan. Maar die had ik in India ook en die heb ik opgezegd.' Priyanka weet zeker dat ze na haar afstuderen uit Nederland vertrekt. 'Ik weet niet of ik terug naar India wil, maar ik zie mezelf ook niet hier werken. Waarom? Het is een gevoel.' Rajan: 'Straks zijn ze volwassen. Ze maken hun eigen keuzes.'

Jannie Benedictus

Rajan, Bharati en Priyanka. Op de foto ontbreekt Ramya.

UT Nieuws [donderdag 9 oktober 2003, jaargang 38, nr. 30](#)
rubriek: [Nieuws](#)

KORT NIEUWS

Zendpiraten

Onderzoekers in het ELTN-gebouw kregen onlangs onverwachte meetresultaten op het scherm van hun *spectrum analyzers* en andere hoog-gevoelige meetapparaten. Een tot nu toe onbekend fysisch fenomeen in de halfgeleiders? Een foutje op de chip, een losse draad, een radio-actieve student? Een Unidentified Transmitting Object (UTO)? Alles geprobeerd, maar niets gevonden. Wat bleek? Op het dak van het gebouw was een steunzender geplaatst voor een commercieel radiostation. Ook waren alle frequenties her-verdeeld in een veiling van de overheid. Met overlast was 'even' geen rekening gehouden. Eerder al hadden andere onderzoekers in het gebouw last van de WLAN-zendertjes die massaal op de campus zijn geplaatst –een handvol op elke vloer van het ELTN-gebouw. Ook zij waren even de draad kwijt...

Het Ee en Ef

Het ELTN-gebouw (vroeger het 'Ee-en-Ef') wordt over enige tijd overbodig. Alle onderwijs- en onderzoeksactiviteiten gaan naar het O&O-centrum elders op de campus. Een groot complex van onderling verbonden gebouwen, in de hoek van het huidige CT, WB en Informatica. Met een nieuwe cleanroom en nieuwe laboratoria voor de EL-ers. Wat gaat er dan gebeuren met dit prachtige 'Nieuwe Zakelijkheid' gebouw van Van Tijen en Van Embden uit 1967? Volgens de heren van toen moest het een hoog gebouw worden, "misschien zelfs zéér hoog" zeiden ze in een overmoedige bui. Smaken verschillen, en er is veel op het gebouw aan te merken. Toch gooi je zo'n beeldbepaler ook niet zomaar tegen de vlakte. Wat gaan we er dan mee doen? Een reusachtige studentenflat, met bovenin riante penthouses, waarvoor je pas in aanmerking komt na een aantal met klinkende cijfers behaalde studiepunten? Een kantoorgebouw vol met interimmanagers die grote bedrijven reorganiseren en saneren? Een sporthotel misschien, waar je 's ochtends abseilend naar de ontbijtzaal kunt gaan? Als u een idee heeft, of als u wellicht een kamer wilt huren, neem eens contact op met de UT! In de tussentijd moeten wij misschien eens met de grootste oud-ijzerboer van Nederland bellen. Als Henny van der Most zelfs munt weet te slaan uit de afgedankte opwerkingscentrale in Kalkar, moet hij toch ook wel een oplossing weten voor 'ons gebouw'. Oud ijzer zit er genoeg aan, in elk geval.

Wiebe van der Veen

Wat is er loos met werkeloos?

Geachte heer, mevrouw,

Onlangs ben ik afgestudeerd aan de Universiteit Twente in de richting Elektrotechniek. Enkele jaren geleden bemerkte ik al een sluimerende maar zeer sterke interesse in mijn werk bij een van uw recruiters, tijdens mijn bezoek aan de Carrièrebeurs te Utrecht. Met volle overtuiging heb ik met hen toen mijn studieplanning doorgenomen, en het sterkt mij dat ik daarop slechts enkele maanden op uitgelopen ben. Het verbaasde mij dan ook zeer u afgelopen juni niet te mogen begroeten bij mijn diplomauitreiking. Eigenlijk had ik daar gerekend op één van uw aantrekkelijke secundaire arbeidsvoorwaarden: een blinkend vervoermiddel om mij en mijn verwanten comfortabel naar huis te kunnen rijden na de feestelijkheden. U begrijpt mijn ongemak op die dag en via dit bericht wil ik u graag herinneren aan de opvattingen binnen uw bedrijf, zoals toentertijd werd uitgedragen door uw recruiters. De algemene visie was dat er in de komende jaren een sterk tekort aan goed opgeleide technici zou zijn, en dat actieve werving noodzakelijk was. Welnu, ik heb desondanks besloten alsnog mijn diensten aan u aan te bieden, aangezien ik voor mijzelf redelijk goede kansen zie mijzelf bij uw bedrijf te ontwikkelen. Graag hoor ik van u wanneer het u schikt om in een persoonlijke ontmoeting de puntjes op de i te zetten over de functieomschrijving en mijn primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden.

*Met vriendelijke groet,
ir. Volker Min*

Dit is natuurlijk een verzonnen brief, maar ik zou hem heel graag versturen.

Mijn eigen situatie is, dat ik in juni officieel ingenieur ben geworden. Na een jaar van zwoegen en tegenslagen -wie kent ze niet- ben ik in mei bevallen van mijn scriptie over accounting management in mobiele netwerken. Onze hoogleraar, professor Leo de Goede, is vlak voor mijn afstuderen overleden en hoewel ik de laatste twee jaar al geen direct contact meer met hem had, miste ik zijn vrolijke gezicht weldegelijk bij mijn afstudeerpraatje. Na mijn afstuderen ben ik tot aan de zomer nog studentassistent geweest bij het 'Eind-P project' en heb ik vervolgens een maandje vakantie gehouden om bij te komen van het woeste jaar.

Booming business ?!

Natuurlijk hoorde en las ik de slechte berichten over de economie, het uiteenspatten van de 'dotcom' zeepbel en het bijbehorende banenverlies. De woorden van twee, drie jaar geleden, herinner ik mij nog goed. De soms net iets te strak uitzierende recruiters op de verschillende carrièrebeurzen jaagden op alles wat ook maar een beetje verstand had van computers. In de zomer van 1999 kwam ik in Spanje twee meiden tegen die bij een Nederlands telecombedrijf werkten. De zaken gingen "zóóó goed", want ze hadden net

weer een nieuwe managementafdeling zus of zo geopend. Business was booming. Toen ik toch maar even vroeg hoe het dan met hun netwerkdienst ging, moesten ze lachen. "Die lui werken zich een slag in de rondte, maar ach, dan nemen we toch gewoon bij de volgende uitbreidingsronde even honderd nieuwe ingenieurs aan."

Heel raar, maar nadat ik zei dat er in Nederland maar ongeveer honderd mensen per jaar afstudeerden die dat werk konden doen en dat er nog zoveel andere bedrijven waren waar die mensen ook konden werken, hadden de meiden niet meer zoveel zin om met ons om te gaan...

Nu tegenwoordig de zaken er opeens minder rooskleurig voorstaan is er weer een reëler arbeidsperspectief. Blijkbaar zijn er velen de afgelopen tijd ontslagen bij de zoveelste reorganisatie en hoe lang dat nog doorgaat is niet te zeggen. Er blijven desondanks toch wel nieuwe vacatures bijkomen. Het is alsof de kaarten opnieuw geschud worden in ingenieursland. Het is gewoon afwachten wanneer er weer financiële middelen vrijkomen om uitstaand werk te doen, want dat is een veelgehoorde opmerking in de afwijzingen die ik heb ontvangen.

Ik ben het schrijven en bellen nu al aardig zat en ik ben pas zes weken bezig. Zelfs voor werk in het verlengde van mijn afstudeeropdracht kom ik niet in aanmerking omdat ze "toch liever iemand hebben met een jaartje werkervaring". Ik ken ook oud-studenten die al een jaar bezig zijn met het vinden van hun eerste baan. Toch blijf ik vinden dat de opleiding die wij genoten hebben een goede is. Als Nederland echt zo serieus is over het opbouwen van een kenniseconomie, dan zullen de kansen binnenkort wel weer keren. En kan iedereen weer gewoon aan het werk.

Volker Min

KORT NIEUWS

Kwartetten

De drie TU's zijn aan het kwartetten geslagen. Ze moeten en willen nauwer samenwerken onder leiding van oud-minister Loek Hermans, en moeten daarom het opleidingsaanbod ook zien te verdelen. Inzet van het spel vormen vooral de Masterprogramma's: de toefjes slagroom op de bacheloropleidingen. Wie sleept welke Masters in de wacht, wie moet op een ander terrein een pas op de plaats maken? Het geven en nemen levert vooralsnog veel geheimzinnigheid en onduidelijkheid op. Voor opleidingsdirecteuren en onderwijsgeevenden zijn het niet de gemakkelijkste tijden: eerst is de oude ingenieursopleiding al in het bachelor-masterstelsel gegoten, in Twente ging daar al een Major-minor operatie aan vooraf die nu door de collega's in Eindhoven en Delft ook omarmd lijkt te gaan worden. Het voortgezet onderwijs heeft ook een voortdurende veranderingsdrang, die leidt tot veranderingen in het niveau van de instroom aan de universiteit. En daarbij moet ook het onderwijs natuurlijk nog eens inhoudelijk met z'n tijd meegaan.

Wiebe van der Veen

Op de koningin, op Scintilla!

Achtste

Drie studenten van EL-studievereniging Scintilla deden onlangs in Amersfoort mee aan het televisieprogramma Ter Land, Ter Zee En In De Lucht (TLTZEIDL) van de Tros. Ze behaalden met hun eigengemaakte karretje een achtste plaats. Zaterdag 27 september zijn de capriolen van de Scintillaleden uitgezonden op Nederland 2.

UT Nieuws *donderdag 25 september 2003, jaargang 38, nr. 28*
rubriek: [Andere items](#)

Colofon

Bestuur

e-mail: Elysium@el.utwente.nl

TEL=TOP

Website : <http://elysium.utwente.nl>.

Toegang zonder password.

Voorzitter: Maarten Korsten

UT - EL: tel 053 4892779,

m.j.korsten@el.utwente.nl

Secretaris: Arthur Bouvy

Prive tel 0318-622436

Prive fax 0842-112834

Werk tel 0317-493 292

a.m.d.bouvy@alumnus.twente.nl

Penningmeester: Jeroen Meuleman

Mobiele tel 06-29007655

jeroen@meuleman.demon.nl

Jaarboek: Ben Slatius

Slatius@Igroup.nl.

Redactie

Alex Pelsmaeker

Alex.Pelsmaeker@tiscali.nl

Elke Vosman

e.vosman-laarhuis@zonnet.nl

Wiebe van der Veen

W.R.vanderVeen@utwente.nl

Wim Oosterling

W.C.Oosterling@utwente.nl

Arthur Bouvy

a.m.d.bouvy@alumnustwente.nl

Alumnibureau

Petie Oldenburger (ledenadministratie)

Werk UT - tel 053 489 4077

P.G.Oldenburger@utwente.nl

www.utwente.nl/alumni

Faculteit EL

Linda Jonker (bureau voorlichting)

Werk UT - tel 053 489 2745

Voorlichting@el.utwente.nl